

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 01.07.2022

Vår ref.: 202212032-1 (Oppgis ved henvendelse)

Deres ref.:

RME ber avregningsansvarlig om å utrede innføring av samtykkekontroll i Elhub

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) viser til samtaler og møter med Elhub, samt møter med Elhub og eksterne aktører om mulig implementering av samtykkekontroll i Elhub.

RME ønsker å meddele avregningsansvarlig om at det på et senere tidspunkt kan komme et vedtak med pålegg om samtykkekontroll i Elhub, jf. Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester¹ § 2-2 fjerde ledd andre punktum.

RME ønsker at avregningsansvarlig skal gjøre en utredning i forkant. RME ber avregningsansvarlig om å utrede hvordan en samtykkekontroll i henhold til § 2-2 best kan implementeres i Elhub. Utredningen skal resultere i en kortfattet rapport som overleveres RME innen **15. november 2022**.

1. Om utredningen

1.1 Minimumskrav til samtykkekontrollen som utredes²

1. Skal kunne anvendes på både leverandørskifter og anleggsovertagelser
2. Skal kunne anvendes på både forbrukere (privatkunder) og næringsvirksomhet (bedriftskunder)
3. Skal være en forhåndskontroll, som innebærer at aktivt samtykke fra sluttbrukeren kontrolleres før leverandørskifte og anleggsovertagelse trer i kraft

1.2 Utredningen bør som minimum inneholde følgende

1. Beskrivelse av aktuelle konsepter for samtykkekontroll i Elhub
2. For hver aktuelle konsept;
 - a. Kvalitativt beskrive betydningen samtykkekontrollen vil ha for ulike markedsdeltagere, herunder
 - I. Kraftleverandørens prosesser
 - II. Nettselskapets prosesser

¹ Forskrift om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. av 11. mars 1999 nr. 301 (Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester)

² Dersom én og samme løsning ikke viser seg å være hensiktsmessig for begge prosessene og kundetyperne, kan ulike/separate løsninger til disse utredes.

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no/reguleringsmyndigheten

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

- III. Sluttbrukere med ulik grad av digital kompetanse/tilstedeværelse
 - IV. Næringsvirksomhet i sammensatte organisasjonsstrukturer
 - V. Andre markedsprosesser i Elhub
 - VI. Elhubs forvaltning av løsningen
- b. Estimat på utviklings- og implementeringskostnader for Elhub isolert
 - c. Tidslinje for utviklings- og implementeringsløp
3. Avregningsansvarliges anbefaling på valg av konsept

1.3 Gjennomføring av utredningen

Vi ber om at Avregningsansvarlig setter sammen en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Elhub og ulike berørte aktører, slik at det legges til rette for nødvendig problem- og løsningsforståelse. Avregningsansvarlig skal levere en kortfattet rapport med sin anbefaling til RME for videre vurdering. Vi ber om at rapporten leveres innen **15. november 2022**.

RME vil på forespørsel kunne stille til eventuelle møter underveis i prosjektet.

2. Hjemmelsgrunnlag for innføring av samtykkekontroll i Elhub

Avregningsforskriften § 2-2 fjerde ledd andre punktum åpner for at RME kan pålegge enten nettselskapet eller avregningsansvarlig å kontrollere at gyldig kraftleveringsavtale foreligger før leverandørskifte eller anleggsovertagelse gjennomføres.

3. Bakgrunn for vurdering av samtykkekontroll i Elhub

3.1 Formålet bak samtykkekontroll

Hensikten med samtykkekontroll i Elhub er å sikre at kraftleverandører ikke kan tilegne seg nye strømkunder uten et aktivt samtykke fra sluttbrukeren, og at kraftleverandører ikke kan få innsyn i andre sluttbrukers måleverdier og kundeopplysninger uten aktivt samtykke. Enkeltpersoner vil også ikke kunne utgi seg for å være eier av andres elektriske anlegg, og dermed gjennomføre en falsk anleggsovertagelse for å få urettmessig tilgang til en sluttbrukers måleverdier og kundeopplysninger.

3.2 Svakheter i dagens leverandørskifte- og anleggsovertagelsesprosess

En kraftleverandør gjennomfører i dag leverandørskifte eller anleggsovertagelse ved å sende melding om leveringsstart til Elhub. Etter at melding om leveringsstart er sendt, får kraftleverandøren ved oppstartstidspunktet, tilgang til sluttbrukerens måleverdier og kundeopplysninger i Elhub.

Dagens regulering stiller krav til at kraftleverandører må ha en skriftlig kraftleveringsavtale med sluttbruker før melding om leveringsstart til Elhub sendes, jf. § 2-2 andre ledd første punktum. Det er imidlertid ikke krav om *kontroll* av denne avtalen, eller samtykket som er gitt i avtalen.

I tilfeller der en kraftleverandør feilaktig eller bevisst skulle gjennomføre et leverandørskifte eller en anleggsovertagelse uten samtykke fra sluttbruker, hvor det er ingen kontroll av samtykke, vil kraftleverandøren urettmessig få innsyn i sluttbrukers måleverdier og kundeopplysninger. Elhub har begrensede muligheter til å avdekke slike hendelser før det allerede er gitt tilgang til

kundeforholdet og sluttbrukers måleverdier. Sluttbrukeren vil videre ha få insentiver til å fange opp dette før en eventuell faktura fra den uvedkommende kraftleverandøren foreligger.

Muligheten for å innhente og kontrollere samtykke er i dag gitt tilsynsmyndigheten (RME) i Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 2-2 fjerde ledd første punktum. Hittil har dette vært aktuelt i klage- og uenighetssaker. Kontrollen må gjøres manuelt og i ettetid av en uenighet om hvorvidt byttet var tjenstlig eller ikke. Løsningen anses som tidkrevende og lite bærekraftig i en tid der samtykke maskinelt kan kontrolleres før hvert leverandørskifte eller anleggsovertagelse gjennomføres.

3.3 Nytteverdien av samtykkekontroll

Samtykkekontroll i forkant av leverandørskifte eller anleggsovertagelse i Elhub vil effektivt forhindre at ikke-tjenstlige overdragelser og innsyn kan finne sted.

En samtykkekontroll vil i større grad sikre at sluttbrukerens selvstendige rett til å velge kraftleverandør er ivaretatt, jf. Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 2-2 første ledd.

En samtykkekontroll vil videre styrke sikkerheten rundt sluttbrukernes data i Elhub, jf. Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 6-21 tredje ledd.

Implementering av en samtykkekontroll er i tråd med RMEs ambisjoner om at sluttbrukere skal få økt tillit til strømbransjen, kan ta godt informerte valg og ha fullt eierskap til deling av egne data. Det vil gi større transparens i leverandørskifteprosessen og anleggsovertagelsesprosessen, og kan redusere misforståelser om inngåelse av avtale mellom kraftleverandør og sluttbruker.

3.4 Hvorfor samtykkekontrollen vurderes plassert i Elhub

Med Elhub som markedets datahub er man i dag gitt muligheter for automatiserte løsninger som langt mer effektivt enn tidligere kan ivareta viktige hensyn om sluttbrukeren. Siden Elhub også allerede gjennomfører alle leverandørskifter og anleggsovertagelser, anses det som mest hensiktsmessig at samtykkekontrollen utføres av Avregningsansvarlig i Elhub.

3.5 Mulige synergieffekter ved gjenbruk av samtykkekontroll-løsningen i Elhub

RME har mottatt flere tilbakemeldinger på at samtykkekontrollen i Elhub for tredjepartstilgang ikke er særlig brukervennlig. Vi oppfordrer Elhub til å se på denne utredningen i sammenheng med en eventuell forbedring av dagens tredjepartstilgang, herunder undersøke hvorvidt samtykkekontrollen som utredes også kan gjenbrukes til fordel for brukervennligheten i tredjepartsprosessen.

Med hilsen

Fahad Jamil
Overingeniør

Godkjent av Kjell Rune Verlo
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

STATNETT SF - Kristian Bernseter

STATNETT SF - Ole Jacob Høyland

Kopimottakerliste: